

N:o 2272  
1899 A. K.

H. Appelsgren, Sommeren 1898.  
Föredt 10/IV 1899.

Pielavesi  
Mattilan eli Lemmolan talo.

Talo on Kuivaniemen kyläkuntaa, vaan sijaitsee Jokijärven rannalla. Täällä olevia taloja sanotaan sen vuoksi myöskin Jokijärven kyläksi. Jokijärvi on quitäjän eteläosassa Niilakkaveden kaillispuolella ja länsipuolella Pirttijärveä (maanimittauskalituksen isossa kartassa väärin "Pitäjäjärvi")

Keräjä K. A. Lindström loi hist. mu. seuran 3 p. Lokak. 1896. erisi kiviajan esinettä ilmoituksella että ne olivat löydettyt "Jokijärven kylän" Lemmolan talon pellasta (Mus. luett. N:o 3308: 1-5). Talon isäntä Kalle Tossavainen kertoi minulle että noista viidestä aseesta ainoastaan 3 on löydetty samasta pellasta, toisten löytöpaikasta hän ei tiennyt mitään. Noin 30 vuotta takaperin oli eräs sillemmin kuollut ylioppilas Ture Dahlborg saanut yhden ja myöhemmin (?) Maisteri Eliikka Hornborg joitakin kiviasetta, jotka olivat löydettyt samasta pellasta.

Minulle antoi mainittu isäntä vielä yhden reikäkiven, sekin samasta paikasta. Lindströmin kertomuksen mukaan oli siellä maansisästä tavattu hirsiiä jotka ovat muodostaneet vähäisen luonnon

neen alustan vähemmän kuin 4 sylt. kant.  
tiinsa (avattavasti myöhän-aikuinen)

Läytöpaikka on talon kaakkais-  
puolella noin 600 metrin päässä Töl-  
väs nimisessä pellossa oikealla puolella  
tiestä talosta tullen. Peltto on talon  
puolelta muutoin tasaisista maasta mut-  
ta kohoo läytöpaikalla hiukan kum-  
man tapaiseksi eli luskin enemmän kuin  
 $\frac{1}{2}$  metriä muuta maata korkeammaksi.  
Tuon peltokohdan toisella eli kaakkais-  
(tai etelä) puolella viettää maa jyrkem-  
min suoruuttyjä kohtaan ja on läytöpaik-  
ka täältä puolelta 3-5 met. suota yleem-  
pana. Kaska mainittu suo joka luul-  
lakseni ulottuu aina Pirttijärveen saak-  
ka, ammuin lienee ollut järvenä, on siis  
luultava, että yuheen alainen kivikau-  
sinen asutus on ollut järven rannalla.

Kaska ylempänä mainittu reikä-  
kivi oli löydetty täältä etelä-kaakkais-  
puolelta, erään peltotien ja kukkulan  
väliltä, kaivatin tälle välille 40 metrin  
pituiseen ajanteen, josta sitten kukku-  
lalla kaivatin toisen 18 metrin pituiseen  
ajan länteen päin. Kulmassa tapasin  
pari kalme isompaa kiveä ja niiden  
välissä hiiliporaa, jonka vuoksi jat-  
koisin ojitusta pohjoiseen ja itään, kuitenkin  
kaan muita jälkiä asutuksesta tapaa-  
matka. Talon isäntä sanoi kukkulal-  
la ennen olleen paljon enemmän kiveä  
ja hiiltä, mutta ne olivat peltoa pai-

vatsessa vedätetyt pois.

Länsipuolella kukkulaa (tulensijasta noin 30 metr.) kertoi hän vielä, oli aina ollut tuhvansekaista maata ja siellä oli löytynyt paljon kirkkaita ukonkiviä (kvartsi-) sirpaleita. Samassa paikassa olivat olleet ne yuun jätteet, joista Lindström on kertonut. Kun ytelto oli ruishalmeena, josta jo olin leikkauttanut melkaisia alaja ja aikani oli lyhyt, en voinut enää jatkaa tutkimuksiäni täällä, semminkin kun ytelto näkyi olevan jotenkin syväälle kynnesty eikä siis ollut suuta toivon tavata rikkomattomia tai ainakin haamullaan olevia muinaisjäännöksiä.